

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

**СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
ЛАТИНСЬКА МОВА
підготовки магістра**

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 226 «*Фармація, промислова фармація*».

Освітньо-професійна програма *Фармація*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
іноземних мов природничо-
математичних спеціальностей
№ 2 від 15.09.2021р

Луцьк 2021

Силабус навчальної дисципліни «Латинська мова» підготовки магістра, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» за освітньою програмою *Фармація*.

Розробник:

Дубчук Мирослава Ярославівна асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей;

Бовда Олена Ярославівна асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

протокол № 2 від 15 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри

Троцюк А. М.

© Дубчук М. Я 2021 р.

© Бовда О. Я. 2021 р.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<i>Денна форма навчання</i>	Галузі знань: 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність: 226 «Фармація, промислова фармація»	Нормативна
		Роки навчання: 1
Кількість годин: 90 Кредитів: 3	Освітня програма: Фармація	Семестр: 2
		Практичні 58год.
ІНДЗ: немає	Магістр	Самостійна робота 26год.
		Консультації 6год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання	українська	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Дубчук Мирослава Ярославівна, асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей, dubchuk.myroslava@vnu.edu.ua

Комунікація зі студентами: електронною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій.

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на сайті кафедри природничо-математичних спеціальностей:

<https://eenu.edu.ua/uk/chairs/inozemnih-mov-prirodnicHO-matematichnih-specialnostey>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ.

1.Анотація курсу

Метою викладання навчальної дисципліни є досягнення кінцевих цілей, які встановлені на основі ОПП підготовки провізора за фахом, відповідно до блоку підсумкових модулів і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни.

Завдання – навчити використовувати фармацевтичні терміни в майбутній практичній діяльності фахівця (фармацевтичну термінологію, рецептуру, латинські назви лікарських рослин і лікарської рослинної сировини; латинські назви рослин; хімічну, ботанічну та фармакологічну номенклатури).

2.Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою і завданням навчальної дисципліни є навчити студентів:

1. без помилок читати і перекладати латинські фармацевтичні терміни;
2. грамотно виписувати рецепти (повні і скорочені варіанти написання рецептів), володіти теоретичним матеріалом, пов'язаним з рецептурою і фармацевтичною термінологією;
3. транслітерувати латинською мовою тривіальні назви лікарських засобів, враховуючи орфографію частотних відрізків, грецьких коренів та префіксів;
4. конструювати клінічні терміни, визначати грецькі терміноелементи в складних клінічних термінах, вказувати їх значення, давати тлумачення термінів.
5. перекладати речення українською і латинською мовами.

3. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення курсу сприяє набуттю здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність(ІК)- Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

Загальні компетентності(ЗК):

здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо(ЗК1);

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях(ЗК2);
здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим(ЗК4);
знання та розуміння предметної області та розуміння професії(ЗК6);
здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іноземною мовою(ЗК8);
навички використання інформаційних і комунікаційних технологій(ЗК9);
здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді(ЗК10);
здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт(ЗК11);
здатність проведення досліджень на відповідному рівні(ЗК12).

Фахові компетентності(ФК):

здатність здійснювати діяльність з розробки і оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів відповідно до правил належних практик(ФК 2);

здатність забезпечувати раціональне застосування рецептурних та безрецептурних лікарських засобів згідно з фізико-хімічними, фармакологічними характеристиками, біохімічними, патофізіологічними особливостями конкретного захворювання та фармакотерапевтичними схемами його лікування(ФК 18);

здатність здійснювати консультування та фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу(ФК 20).

Програмні результати навчання(ПРН):

проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини(ПРН 1);
застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності(ПРН 2);

використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності(ПРН 4);

здійснювати професійне спілкування сучасною українською літературною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела(ПРН 8);

аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності(ПРН 12);

розробляти й оформлювати технологічну документацію щодо виробництва (виготовлення) лікарських препаратів в аптеках і на фармацевтичних підприємствах(ПРН 14).

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

№	Тема заняття	Практ	Сам.роб	Конс.	Усього
1.	Основи фармацевтичної термінології. Коротка історія латинської мови. Фонетика. 1. Латинський алфавіт. Правила вимови голосних, дифтонгів, приголосних, диграфів, буквосполучень. 2. Словникова форма іменників.	2			2
2.	Фонетика. Наголос. 1. Правила постановки наголосу. 2. Довгота та короткість складу. 3. Грецькі корені та префікси, які пишуться через “у”.	2	1	1	4
3.	Морфологія. Дієслово. 1. Граматичні категорії. 2. Словникова форма. Основа теперішнього часу. Чотири дієвідміни. 3. Наказовий спосіб дієслів 2 особи однини та множини. Рецептурні формулювання, виражені наказовим способом. 4. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів третьої особи однини і множини. 5. Дієслово “sum, esse”. 6. Особливості перекладу латинських речень.	2			2
4.	Морфологія. Іменник. 1. Граматичні категорії. 2. Словникова форма. 3. П'ять відмін. Визначення відміни, основи та роду іменників. 4. Перша відміна іменників. Загальна характеристика, особливості відмінювання. 5. Іменники I грецької відміни. 6. Функції іменників у складі фармацевтичних термінів. Неузгоджене означення.	2			2

5.	Морфологія. Друга відміна іменників. 1. Загальна характеристика; визначення роду; винятки щодо роду; відмінювання. 2. Особливості відмінювання іменників середнього роду. 3. Грецькі іменники на -on.	2			2
6.	Морфологія. Прикметник. 1. Граматичні категорії. 2. Дві групи прикметників. Словникова форма прикметників. 3. Відмінювання прикметників першої групи. 4. Узгодження прикметників з іменниками. 5. Функції прикметників у складі фармацевтичних термінів.	2			2
7.	Морфологія. 1. Прийменники. Сполучники. Вживання у фармацевтичній термінології. 2. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. 3. Назви сироваток, вакцин, анатоксинів. 4. Підготовка до контролю змістового модуля №1.	2			2
8.	Контроль змістового модуля №1. Фармацевтична термінологія. Рецептатура. 1. Назви лікарських форм. 2. Наукові та тривіальні назви лікарських засобів. Світова синонімія.	2	2		4
9.	1. Рецепт. Структура рецепта. 2. Граматична структура рецептурного рядка. Правила виписування рецептів. 3. Простий та складний рецепт. 4. Додаткові написи у рецепті.	2	2	1	5
10.	1. Сучасні приписи таблеток, драже, супозиторіїв, очних плівок etc. 2. Умовний спосіб теперішнього часу активного та пасивного станів, третя особа однини та множини. Вживання умовного способу у фармацевтичній термінології. Дієслово fio, fieri; відмінювання та вживання. 3. Рецептурні формулювання для позначення лікарських форм при традиційному виписуванні ліків. 4. Частотні відрізки з хімічним значенням (aeth, meth).	2	2		4

11.	Номенклатура лікарських засобів. 1. Terminogenerales. 2. Перша типова група. 3. Друга типова група. 4. Частотні відрізки терапевтичного, анатомічного і фізіологічного характеру (cor, cardi). 5. Частотні відрізки у міжнародних непатентованих найменуваннях лікарських речовин INN (cain, cerph). 6. Рецептурні формулювання (I частина).	2	2	1	5
12.	Номенклатура лікарських засобів. 1. Третя типова група. 2. Частотні відрізки, які характеризують терапевтичний ефект лікарських засобів та джерело отримання (thyr... barb, chol... trast, vomit... oreg).	2	2		4
13.	1. Четверта типова група. 2. Систематизація ЧВ. 3. Рецептурні формулювання (II частина). 4. Підготовка до контролю змістового модуля №2.	2			2
14.	1. Контроль змістового модуля №2. 2. Підготовка до підсумкового контролю - заліку.	2			2
	Всього	30	13	3	46

Змістовий модуль 2

№	Тема заняття	Практ	Сам.роб	Конс.	Усього
1.	Морфологія. 1. Третя відміна іменників. Три типи відмінювання. 2. Чоловічий рід 3-ї відміни. Винятки з правил про рід іменників чоловічого роду третьої відміни. 3. Назви лікарських засобів з іменником liquor.	2			2
2.	Морфологія. Третя відміна іменників. 1. Жіночий рід третьої відміни. 2. Винятки з правил про рід іменників жіночого роду третьої відміни. 3. Особливості відмінювання рівноскладових іменників III відміни грецького походження на -sis.	2			2
3.	Морфологія. Третя відміна іменників. 1. Середній рід третьої відміни 2. Винятки із правил про рід іменників середнього роду третьої відміни. 3. Особливості відмінювання іменників III відміни	2			2

	грецького походження на -та.				
4.	Морфологія. 1. Прикметники другої групи III відміни. Вживання прикметників III відміни в ботанічних назвах та у назвах лікарських засобів. 2. Ступені порівняння прикметників, особливості їх утворення. Вживання у фармацевтичній термінології. 3. Діеприкметник теперішнього часу дійсного способу активного стану (РРА). Назви інгредієнтів у складних рецептах. 4. Назви олій, найбільш вживаних в фармацевтичній термінології. 5. Підготовка до контролю змістового модуля №3.	2			2
5.	Контроль змістового модуля №3. Міжнародна латинська хімічна номенклатура. 1. Найменування хімічних елементів. 2. Найменування кислот. 3. Найменування оксидів, пероксидів, гідроксидів. 4. Найменування закисів.	2	2	1	5
6.	Міжнародна латинська хімічна номенклатура. 1. Найменування солей: а) оксигеновмісних кислот; б) безоксигенних кислот; в) кислих та основних; г) натрієвих і калієвих солей. 2. Грецькі числівники-префікси у хімічній номенклатурі. 3. Найменування кислотних та вуглеводневих радикалів. 4. Особливості назв складних ефірів. 5. Скорочення у рецептах. 6. Підготовка до контролю змістового модуля №4	2	2		4
7.	Контроль змістового модуля №4. Морфологія. 1. Четверта відміна іменників. Винятки з правил про рід іменників четвертої відміни. 2. П'ята відміна іменників. 3. Особливості вживання іменника "species" в рецептурі. 4. Рецепти "extempore" на частотні відрізки у назвах лікарських засобів, що вказують на хімічний склад, терапевтичну та фармакологічну дію.	2			2
8.	Морфологія. 1. Числівники. Кількісні та порядкові числівники.	2	2	1	5

	Складні і складені числівники. Римські цифри та проценти в рецептах. Записування та читання мілілітрів. 2. Прислівник. Загальні відомості. Способи утворення. 3. Займенники. 4. Ботанічна номенклатура. Загальні відомості. Граматичні моделі ботанічних назв. Назви лікарської рослинної сировини. Назви ботанічних родин. 5. Назви лікарських рослин у ботаніці та фармації. Назви органів рослин. 6. Підготовка до контролю змістового модуля № 5.				
9.	1. Контроль змістового модуля №5. 2. Термінологічний словотвір. Способи словотворення. Префіксальне словотворення. Префікси латинського та грецького походження (частини I, II). 3. Рецепттура. Латинсько-грецькі словотворчі елементи числівників у назвах лікарських засобів та ботанічних назвах. 4. Рецепттура. Латинська номенклатура лікарських форм. Виписування рецептів на тверді лікарські форми.	2		1	3
10.	1. Префіксальне словотворення. Префікси латинського та грецького походження (частини III, IV). 2. Рецепттура. Виписування рецептів на м'які лікарські форми. 3. Рецепти "extempore" на найважливіші рецептурні скорочення. 4. Про назви гомеопатичних лікарських засобів.	2	1		3
11.	1. Клінічна термінологія. Загальні відомості про медичну термінологію. Структура клінічних термінів. Словотворення шляхом складання основ. Грецькі терміноелементи, які позначають назви органів і частин тіла, науку, патологічні стани, методи діагностичного обстеження, лікування, захворювання (частини I, II). 2. Рецепттура. Основні моделі фармацевтичних термінів.	2	2		4
12.	1. Клінічна термінологія. Грецькі терміноелементи, які позначають фізичні	2	2		4

	властивості, патологічні стани та зміни органів і тканин, терапевтичні і хірургічні способи лікування, тканини, органи, секрети (частини III, IV). 2. Рецептатура. Виписування рецептів на різноманітні лікарські форми. Структурний аналіз фармацевтичних термінів.				
13.	1. Клінічна термінологія. Грецькі терміноелементи, які позначають назви тканин, органів, статі, віку, функціональні і патологічні стани, процеси, фізичні властивості, якості (частини V, VI). 2. Рецептатура. Виписування рецептів в повній та скороченій формах. 3. Підготовка до контролю змістового модуля № 6.	2	2		
14.	1. Конструювання клінічних термінів. Синтез термінів-композитів за заданими інформативними морфемами і терміноелементами. 2. Контроль змістового модуля №6. 3. Підготовка до підсумкового контролю – диференційованого заліку.	2			2
	Всього	28	13	3	44

4. Самостійна робота

№ з/п	Тема
1.	Основи фармацевтичної термінології. Коротка історія латинської мови. Фонетика. Латинський алфавіт. Правила вимови голосних, дифтонгів, приголосних, диграфів, буквосполучень. Словникова форма іменників.
2.	Фонетика. Наголос. Правила постановки наголосу. Довгота та короткість складу.
3.	Морфологія. Дієслово. Граматичні категорії. Словникова форма. Основа теперішнього часу. Чотири дієвідміни. Наказовий спосіб дієслів 2 особи однини та множини. Рецептурні формулювання, виражені наказовим способом. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів третьої особи однини і множини. Дієслово “sum, esse”. Фармацевтичні фразеологізми.
4.	Морфологія. Іменник. Граматичні категорії. Словникова форма. П'ять відмін. Визначення відміни, основи та роду іменників. Перша відміна іменників. Загальна характеристика, особливості відмінювання. Грецькі іменники I відміни. Функції іменників у складі фармацевтичних термінів. Неузгоджене означення. Фармацевтична фразеологія.
5.	Морфологія.

	Друга відміна іменників. Загальна характеристика; визначення роду; винятки щодо роду; відмінювання. Особливості відмінювання іменників середнього роду. Грецькі іменники на -on. Фармацевтична фразеологія.
6.	Морфологія. Прикметник. Граматичні категорії. Дві групи прикметників. Словникова форма прикметників. Відмінювання прикметників першої групи. Узгодження прикметників з іменниками. Функції прикметників у складі фармацевтичних термінів.
7.	Морфологія. Прийменники. Сполучники. Вживання у фармацевтичній термінології. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Назви сироваток, вакцин, анатоксинів. Підготовка до контролю змістового модуля №1
8.	Назви лікарських форм. Наукові та тривіальні назви лікарських засобів. Світова синонімія.
9.	Рецепт. Структура рецепта. Граматична структура рецептурного рядка. Правила виписування рецептів. Простий та складний рецепт. Додаткові написи у рецепті.
10.	Сучасні приписи таблеток, драже, супозиторіїв, очних плівок та ін. Умовний спосіб теперішнього часу активного та пасивного станів, третя особа однини та множини. Вживання умовного способу у фармацевтичній термінології. Дієслово <i>fiō, fieri</i> ; відмінювання та вживання. Рецептурні формулювання для позначення лікарських форм при традиційному виписуванні ліків. Частотні відрізки з хімічним значенням /aeth, meth/.
11.	Номенклатура лікарських засобів. <i>Terminigenerales</i> . Перша типова група. Друга типова група. Частотні відрізки терапевтичного, анатомічного і фізіологічного характеру (<i>cor, cardi</i>). Частотні відрізки у міжнародних непатентованих найменуваннях лікарських речовин INN (<i>cain, ceph</i>). Рецептурні формулювання (I частина).
12.	Третя типова група. Частотні відрізки, які характеризують терапевтичний ефект лікарських засобів та джерело отримання (<i>thyr... barb, chol... trast, vomit... orex</i>).
13.	Четверта типова група. Систематизація ЧВ. Рецептурні формулювання (II частина).
14.	Третя відміна іменників. Три типи відмінювання. Чоловічий рід 3-ї відміни. Винятки з правил про рід іменників чоловічого роду третьої відміни. Назви лікарських засобів з іменником <i>liquor</i> .
15.	Третя відміна іменників. Жіночий рід третьої відміни. Винятки з правил про рід іменників жіночого роду третьої відміни. Особливості відмінювання рівноскладових іменників III відміни грецького походження на <i>-sis</i> .
16.	Третя відміна іменників. Середній рід третьої відміни. Винятки із правил

	про рід іменників середнього роду третьої відміни. Особливості відмінювання іменників III відміни грецького походження на -та.
17	Морфологія. Прикметники другої групи III відміни. Вживання прикметників III відміни в ботанічних назвах та у назвах лікарських засобів. Ступені порівняння прикметників, особливості їх утворення. Вживання у фармацевтичній термінології. Дієприкметник теперішнього часу дійсного способу активного стану (РРА). Назви інгредієнтів у складних рецептах. Назви олій, найбільш вживаних в фармацевтичній термінології. Підготовка до контролю змістового модуля №3.
18	Найменування хімічних елементів. Найменування кислот. Найменування оксидів, пероксидів, гідроксидів. Найменування закисів.
19	Найменування солей. Назви солей кисневмісних кислот. Назви кислих та основних солей. Назви солей безкисневих кислот. Назви натрієвих і калієвих солей. Грецькі числівники-префікси у хімічній номенклатурі. Найменування деяких кислотних та вуглеводневих радикалів. Особливості утворення українських та латинських назв складних ефірів. Скорочення у рецептах. Підготовка до контролю змістового модуля №4.
20	Четверта відміна іменників. Винятки з правил про рід іменників четвертої відміни. Рецепти “extempore” на частотні відрізки у назвах лікарських засобів, що вказують на хімічний склад. П’ята відміна іменників. Особливості вживання іменника “species” в рецептурі. Рецепти “extempore” на частотні відрізки у назвах лікарських засобів, що вказують на терапевтичну та фармакологічну дію.
21	Числівники. Кількісні та порядкові числівники. Складні і складені числівники. Римські цифри та проценти в рецептах. Записування та читання мілілітрів. Прислівник. Загальні відомості. Способи утворення. Займенники. Ботанічна номенклатура. Загальні відомості. Граматичні моделі ботанічних назв. Назви лікарської рослинної сировини. Назви ботанічних родин. Назви лікарських рослин у ботаніці та фармації. Назви органів рослин. Підготовка до контролю змістового модуля №5.
22	Термінологічний словотвір. Способи словотворення. Префіксальне словотворення. Префікси латинського та грецького походження (частини I, II, III, IV). Рецептура. Латинсько-грецькі словотворчі елементи числівників у назвах лікарських засобів та ботанічних назвах. Латинська номенклатура лікарських форм. Виписування рецептів на тверді та м’які лікарські форми. Рецепти “extempore” на найважливіші рецептурні скорочення. Про назви гомеопатичних лікарських засобів.

23	Термінологічний словотвір. Суфіксальне словотворення: а) суфікси іменників; б) суфікси прикметників. Рецептатура. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми.
24	Клінічна термінологія. Загальні відомості про медичну термінологію. Клінічна термінологія. Структура клінічних термінів. Словотворення шляхом складання основ. Грецькі терміноелементи, які позначають назви органів і частин тіла, науку, методи діагностичного обстеження, лікування, захворювання (частини I, II). Грецькі суфікси у клінічній термінології. Рецептура. Структура фармацевтичного найменування. Основні моделі фармацевтичних термінів.
25	Клінічна термінологія. Грецькі терміноелементи, які позначають фізичні властивості, патологічні стани та зміни органів і тканин, терапевтичні і хірургічні способи лікування, тканини, органи, секрети, виділення (частини III, IV).
26	Грецькі терміноелементи, які позначають назви тканин, органів, статі, віку, функціональні і патологічні стани, процеси, фізичні властивості, якості та інші ознаки (частина V, VI).
27	Конструювання клінічних термінів. Синтез термінів-комполітів за заданими інформативними морфемами і терміноелементами.

Тематика реферативних виступів:

1. Латина—мова науки і філософії.
2. Латинська мова та сучасність.
3. Місце латинської мови в сучасній освіті, культурі та побуті.
4. Значення латинської та грецької мов для розуміння фармацевтичної термінології.
5. З історії латинської мови.
6. Латинська мова та медицина.
7. Латинська мова у сучасному словнику студента-провізора.
8. Латинські афоризми. Сентенції. Крилаті вислови.
9. Культура давнього Риму.
10. Видатні давньоримські мислителі: Горацій, Овідій, Вергілій, Цицерон.
11. Латинська мова та фармацевтична термінологія.
12. Цілющі рослини.
13. Використання лікарських рослин в сучасній косметології.
14. Лікарські рослини, що використовуються в різних галузях клінічної медицини.
15. Індійські аюрведичні рослини та їх латинські назви.
16. Етномедичні аспекти рослин, що використовуються в лікарських зборах.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Навчальна дисципліна «латинська мова» завершується **заліком**. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за залік, становить 60 балів, з яких 30 балів – оцінка за підсумкову (залікову) письмову роботу, 30 балів – оцінка за усну відповідь на заліку.

Викладання навчальної дисципліни «латинська мова» здійснюється на основі сучасних методів, засобів та прийомів навчання, які сприяють реалізації поставленої мети й передбачають такі методи контролю:

- методи усного контролю (бесіда, розповідь, роз'яснення та ін.);
- методи письмового контролю (контрольна робота, тест та ін.);
- дидактичний тест (тест досягнень);
- спостереження;
- метод проблемного викладу.

Політика викладача щодо студента. Студент повинен відвідувати усі заняття згідно з розкладом та вчасно виконувати навчальні завдання (зокрема винесені на самостійну роботу) згідно з індивідуальним навчальним планом та силабусом дисципліни. Відвідування занять є необхідним компонентом оцінювання, за яке нараховуються поточні бали. Виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання є обов'язковою умовою об'єктивного оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, програма подвійного диплома) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Пропущені з поважних причин заняття потрібно відпрацювати упродовж тижня після виходу студента на навчання після вимушеної перерви.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю знань; надання для оцінювання лише результатів власної роботи; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчально-пізнавальної діяльності і використанні джерела інформації. Списування під час модульних контрольних робіт та іспитів заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати під час онлайн тестування лише у випадку його дистанційного проведення та лише для виконання тесту. Жодна з форм порушення академічної доброчесності не толерується.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Усі види навчальних робіт здаються у межах вивчення теми, яка завершується написанням модульного тесту. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-3 бали). Перескладання модульних тестів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). У разі відсутності з поважної причини на практичному занятті студент представляє виконані завдання у письмовому вигляді, а також знання студента оцінюють за результатами усного опитування з теми, що, зокрема, визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями.

Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості

визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ.

При вивченні курсу студент виконує такі види робіт: опрацювання матеріалу на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань, написання тематичних контрольних робіт, виконання вправ тощо. Навчальний курс за обсягом дорівнює 3 кредитам ECTS і закінчується **заліком**. Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні модулів за 100-бальною шкалою визначає його підсумкову оцінку.

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Сума за всі навчальної діяльності	балів види	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100		A	Відмінно	Зараховано
82 – 89		B	Добре	
75 – 81		C		
67 -74		D	Задовільно	
60 – 66		E		
1 – 59		Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем протягом семестру на практичних заняттях у межах змістового модуля. Поточне оцінювання включає в себе поточний аудиторний контроль. *Поточний аудиторний контроль* включає перевірку рівня знань студента при виконанні різного виду завдань на практичних заняттях та завдань для самостійної роботи. Максимальна оцінка студента за поточне оцінювання становить 40 балів.

Модульний контроль реалізується у формі модульної контрольної роботи (модульна контрольна №1 – 30 балів, модульна контрольна №2 – 30 балів). Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за модуль 3, становить 60 балів. Відсутність студента на модульній контрольній роботі оцінюється у “0” балів. Повторне складання модульного контролю для студента можливе за умови його відсутності з поважної причини відповідно.

Отже, оцінка за заліковий кредит обчислюється як сума балів за поточний контроль та модульний контроль і становить 100 балів.

Якщо студент погоджується з результатом, який він отримав за поточний та модульний контроль, він має право не складати залік.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Світлична Є. І., Толок І. О. Латинська мова. К.: “Центр учбової літератури”, 2018. 437 с.

Методичне забезпечення

1. Бовда О. Я., Дубчук М. Я., Шегедин Н. М. Латинська мова. Навчально-методичні рекомендації для студентів спеціальності “Фармація, промислова фармація”. Луцьк, 2021. 55 с.

Допоміжна

1. Закалюжний М. М., Янков А. В., Чолач В. В. Латинська мова і основи медичної термінології. Тернопіль: Укрмедкнига, 1999. 216 с.
2. Смольська Л. Ю., Кісельова О. Г. Латинська мова та основи медичної термінології. К. : Медицина, 2008. 356 с.
3. Краковецька Г. О., Бобирьов В. М., Беляєва О. М. Латинська мова. Рецепттура. Клінічна термінологія. К.: Здоров'я, 1999. 358 с.
4. Нетлюх М. Латинсько-український анатомічний словник. К.: Наук. думка, 1989. 224 с.